

Total No. of Printed Pages: 03

SUBJECT CODE NO: - ZZ-1515
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. SEM IV (CBCGS) (Pattern 2022)
Examination April / May - 2024
Economics Paper - VII Indian Economy

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 40]

Please check whether you have got the right question paper.

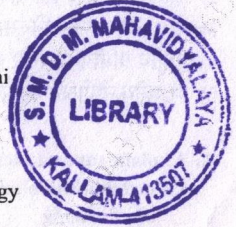
N. B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use Only blue or black pen for writing.
- 3) Use pencil for diagram.
- 4) Use of any signs attracting attentions is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निव्व्या किव्हा काव्या पेनाचा वापर करा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेनसिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक व साकेतिक खुण करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q1 A. Answer multiple choice question (attempt all)

05

- 1) According to the geographical area India stands for ____ rank in the world.
 - a) First
 - b) four
 - c) seventh
 - d) second
- 2) Integrated rural development program (IRDP) started in the year _____.
 - a) 1986
 - b) 1977
 - c) 1991
 - d) 2002
- 3) The book 'poverty in India' is written by _____.
 - a) Dadabhai Naorji
 - b) M. Gandhi
 - c) Dr. B.R. Ambedkar
 - d) M. Phule
- 4) _____ sector disguised unemployment found.
 - a) Industrial
 - b) Service
 - c) Agriculture
 - d) Technology
- 5) The first five year plan period from _____.
 - a) 1956-1961
 - b) 1951-1956
 - c) 1961-1966
 - d) 1947-1950

**A. खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा (सर्व अनिवार्य)**

- 1) क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने भारताचा जगात ____ क्रमांक लागतो.
 - a) पहिला
 - b) चौथा
 - c) सातवा
 - d) दुसरा

- 2) एकात्मिक ग्रामीण विकास उपक्रम _____ वर्षी सुरु करण्यात आला.
 a) १९८६ b) १९७७
 c) १९९१ d) २००२
- 3) भारतातील दारिद्र्य हा ग्रंथ _____ यांनी लिहिला.
 a) दादाभाई नौरोजी b) म. गांधी
 c) डॉ. बी.आर. आंबेडकर d) म. फुले
- 4) छुपी बेकारी _____ क्षेत्रात आढळते.
 a) औद्योगिक b) सेवा
 c) शेती d) तंत्रज्ञान
- 5) पहिल्या पंचवर्षीक योजनेचा कालावधी _____ होत.
 a) १९५६-१९६१ b) १९५१-१९५६
 c) १९६१-१९६६ d) १९४७-१९५०



B. Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) What is mean by poverty?
- 2) What is mean by population density?
- 3) What is the population of India as per census 2011?
- 4) In which year National Rural Employment Programme (NREP) was announced?
- 5) In which year your Indian planning commission established?

A. एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- 1) दारिद्र्य म्हणजे काय ?
- 2) लोकासंख्येची घनता म्हणजे काय ?
- 3) २०११ च्या जनगणनेनुसार भारताची लोकसंख्या किती होती ?
- 4) राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम (NREP) कोणत्या वर्षी घोषित करण्यात आला ?
- 5) भारतीय नोयोजन आयोगाची स्थापना केव्हा झाली ?

Q2

A. Explain concept / term / unit / events (any two)

10

(Word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Planning
- 2) Birth rate
- 3) Unemployment
- 4) Relative poverty

A. संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

- 1) नियोजन
- 2) जन्मदर
- 3) बेरोजगारी

4) सापेक्ष दारिद्र

Q3 Attempt answer in short (any two)

10

- 1) Write the causes of rising population in India.
- 2) Explain the population policy in India.
- 3) Explain the causes of unemployment.
- 4) Explain the characteristics of Natural Resources.

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन).

- 1) भारतातील वाढत्या लोकसंख्येची कारणे लिहा.
- 2) भारतचे लोकसंख्याविषयक धोरणे स्पष्ट करा.
- 3) बेरोजगारीची कारणे स्पष्ट करा.
- 4) नैसर्गिक संसाधनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.



Q4 Write in detail (any one)

10

(Word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Explain in detail the characteristics of Indian economy.
- 2) What is poverty? What are the causes of Indian poverty and suggest the measures of reduce the poverty?

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान २०० शब्द मर्यादा)

- 1) भारतीय अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये सविस्तर स्पष्ट करा.
- 2) दारिद्र्य म्हणजे काय ? भारतातील दारिद्र्याची कारणे आणि दारिद्र्य दूर करण्यासाठीचे उपाय सुचवा.